

Б Ю Л Е Т Е Н Ї

Т-ва б.Вояків Армії УНР у Франції
та
Секції б.Вояків-Українців Французького
Війська.

BULEETIN DES ANCIENS COMBATTANTS UKRAINIENS EN FRANCE
et de la Section des A.C.Ukrainiens ayant servi
dans l'Armée Française.

Рік II

12-го Березня 1948 року

ч.4/7

24, rue de la Glacière Paris 13^e

Париж, 12 Березня 1948 р.

Із-за причин поштових труднощів під цю пору, лише тепер містимо заклик в імені командного складу Української Армії, за підписом генерал-полковника Оельяновича-Павленка, б.Командарма Армії УНР, та генерал-поручника О.Удовиченка, Голови нашого Т-ва, з приводу тридцятиліття проголошення незалежності Української Держави. Текст того заклику наступний:

В о я к и - У к р а ї н ц і !

Зо років тому в столиці України, Золотоверхому Києві, перший Український Парламент - Українська Центральна Рада - своїм ІУ-им Універсалом проголосила Українську Народню Республіку, як самостійну, ні від кого незалежну, вільну, суверенну Державу Українського Народу.

У відповідь на це большевицька Москва виповіла молодій, ще неокріплій Українській Державі війну, в якій перемогла збройну силу України - її молоде військо, але не перемогла духа Українського Народу та його відвічних стремлінь до повернення на рідних землях власної державности.

В нерівній запеклій боротьбі впродовж Зо-ти довгих років невинно йде Український Народ у своєму визвольному змагу до здійснення того Ідеалу, в якому поніс нечисленні людські жертви.

Сотні ж тисяч активних учасників того змагу, з метою дальшої запеклої боротьби за свою волю й державність, знайшлися на чужині, а мільйони тих, що лишилися на рідній землі, спливають кров'ю й безперервно гинуть у дальшій борні з окупантом - червоною Москвою.

Вищий командний склад Армії Української Народньої Республіки в сьогоднішній урочистий день обходження тридцятої річниці нашої Державности, стоячи перед обличчям відновлення збройного змагу, кличе всіх українців-вояків, до якої б армії в минулому вони не належали, зрозуміти вагу часу й відповідальности перед Батьківщиною та її історією і

бути готовими єдиною воїнською лавою, під проводом законного Уряду Української Народньої Республіки, стати до останнього вирішального перемодного бою за волю свого народу та Державність.

На чужні, 22 Січня 1948 року.

О.УДОВИЧЕНКО /-/
генерал-поручник.

ОМЕЛЬЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО /-/
генерал-полковник

МІСЯЦЬ РОКОВИН.

В місяці березні кожного року українці, всюди, де перебувають, обходять річницю народження й смерті найбільшого Патріота і Пророка України - ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Вогнене слово безсмертного Кобзаря України виховало вже багато поколінь українських в душі боротьби за визволення з чужинських кайданив і буде виховувати молодих українців далі, буде наповнювати їхню душу великим полум'ям патріотизму і кидати в бій за волю України.

Його слова -

"ВЕРІТЕСЯ - ПОВОРЕТЕ" -

стали законом і гаслом для кожного українця, а з окрема для українського воюка.

Тому ми певні, що всі українські воюки у Франції, старші і молодші, разом з іншими українськими організаціями, спільними силами і заходами належно відсвяткують і щогорічні роковини ТАРАСА ШЕВЧЕНКА та шанують урочисто його пам'ять. Пам'ять того, хто співав про минулу славу нашої Батьківщини, того, хто кликав на боротьбу аж до здійснення найвищої і найсвятішої мети - виборення волі Українському Народові і відновлення його Незалежної Держави.

Р а х у н о к
/із спогадів недавнього/

Розмитю від дощу дорогою, завиваючи моторами, неслися авта. Лязгаючи лацями, ляпаючи грязюкою, сунули задріпані повзи. Місячи ногами в'язке болото, швидко бігли червоноармійці з блідими переляканими обличчями, ніби якась нечиста сила женеться по їхніх слідах. Це відступає "непобедима" червона армія. Мокре, холодне повітря дріжало від вибухів. На дорозі все менше авт, менше піших, а останні підганяють самі себе: - скарей, скарей! - Да уже нет нікаво!

Один серед них ледве йде, суне поволі, його лице не бліде, не дріжать вилиці і не бігають злякано очі. Ті, що його переганяють із здивованням зиркають на нього, а де-хто й попереджує: - Спатрі, сзаді нікаво нет!

Людина всміхнулася. І справді авт вже зовсім не було. Де-не-де ще бігли люди на піхоту. Але ось зненацька загарчав мотор і, кидаючися з боку на бік, по дорозі неслося маленьке чорне авто. З радіатора вири-
вався пар, бо там кипіла вода. Авто перекинуло людину, проскочило ще
кільки метрів і раптом ніби хтось його викинув з дороги: заскреготіли
гальма, і похилившись на бік, воно "заглохло" у придорожній канаві.

Чоловік у синій уніформі, з виголеним черепом, вискочив з авта і
нервово почав крутити ручку, щоб завести мотор. Авт каліяло, викидало
ззаду синій смердючий дим, але мотор не хотів йти. Чоловік витер зопрі-
лого лоба рукавом, блиснула кривава обшита золотом зірка, забігали нав-
круги його очі, товсті червоні губи дріжали. - Ей, ви там! - гукнув він
на червоноармійців, махаючи рукою.

Де-кільки чоловік підскочило до нього, але ті, що були спереду роби-
ли вигляд, що не чують та пішли ще швидче.

- Ану, штовхайте! - сідаючи в авто і беручися за блискуче чорне ко-
ло керми, наказав губатий. Люди налягли на авто, затупцювали на місці,
але авто не піддавалося, міцно засівши рамою у м'яку розмочену землю.

- Талкайте! - губатий смачно вилався і вгледів людину ззаду. - Ей
ти там! - і знову брудна лайка. Знову зусилля рушити авто, але жадного
результату. - С франта бєжать, так сіли єсть, а тут сіл нет! Не научілі
вас єщо! - Він зблід од злості, очі звузилися і горіли ненавистю. Люди-
на, що тільки що підійшла до них, одразу став вдивлятися у губатого.
Якісь спомини, щось тривожне й неприємне заврушилося в нього. "Де я
тебе бачив? Де...". Думки швидко розплутували клубок життєвого паву-
тиння: "Де, де, де?...". і враз спинилися: "Ага!..."

Це було вже давно, коли він, Василь, ще тільки почав ходити до
школи. Було це тоді оте спокійне безтурботнеє врем'я, коли його не три-
вожили ніякі думки, було це ще тоді, коли Василь не знав горя, коли вся
родина була ще "ціла". Василь згадав ті чудесні вечори, коли змучений
працею батько казав до нього: - Ану Васильку почитай мені! - І Василь
брав тоді великого вже старого "Кобзаря" і читав. То нічого, що читав
він по складах, то нічого, що читав він гірше, ніж сам батько чи його
старший брат. Йому було так приємно, що всі з увагою слухали малого Ва-
силька, навіть мала Марійка не переривала його читання своїм плачем, а
тільки, не знати чого, біла в долоні.

- А знаєш, що, тату! - Що Васильку? - Я на пам'ять вже щось знаю! -
гордовито говорить Василь. - Ану, синку!

Василь обвів мовчки очима всю родину і почав: "Садок вишневий коло
хати, хрущі над вишнями гудуть..."

Який щасливий був батько у той момент, мабуть радів не менше од
малого Василька і просив ще. Василько лягає у ліжко щасливий і радіс-
ний, а ось завтра! Завтра ціле чудо буде, візьме і розкаже цілий вели-

кий "Сон", і то на пам'яті! Що тоді тато скаже, га! Василько всміхається. Родина вже спить, але Василькові не спиться.

На дворі загули авта, ясне світло від їхніх ліхтарів вдарило у вікна, і зразу за дверима тяжкі кроки, крик, а потім скажені удари колбамми у двері. - Атакрить! Ну!

Батько схопився з ліжка та не встиг зробити й пару кроків, як двері зірвалися з петлів. - Руки вгору! В кімнату вскочив чоловік у шкіряній куртці, з наганом в руці, за ним ще кілька чоловік в уніформі. - Фамілія! - Степовий. - Звать? - Іван. - Очєнь харашо, взять сво! - кинув чоловік до своїх. Уважно оглянув очима кімнату. - Іванов, аби-скать! Якийсь Іванов поліз до скрині. Шкіряна куртка підійшла до ліжка, де лежала мати. - Что спужалась? Хе,хе,хе! - зареготав він, стягаючи ковдру і хотів вхопити матір своїми лапами.

- Не чіпай! - кинувся на нього старший брат.

- Чтооо?!

Енкаведист схопив брата за волосся і коліном вдарив в обличчя. Бризнула кров і брат впав на підлогу.

- Товариш майор, сматріте! - чоловік, що рився в скрині дістав стару ікону. - Ага, харашо! Отведіте сво, - кинув він на батька. - І ета! по тоже, - штовхнувши брата ногою.

- Іване, - кинулася до батька мати. Чоловік у куртці шарпнув її за руку: - Малчі, патаскуха!

Малий Василько так злякався, що не міг й крикнути, він мовчки дивився, як забирали батька й брата.

- Хараша ещо, а? - спитав чоловік у шкіряній куртці у Іванова. - Да, ещо может.... - Війтеся Бого! - окрикнула мати. У колісці заплакала дитина.

- Пустіть маму, пустіть! - закричав Василько. - Заткні ему хайло, Іванов! Іванов вдарив Василька в обличчя, але той все ж підбіг до ліжка: - Пустіть маму, пусти! - і він вп'явся зубами в ногу енкаведиста. Той з лайкою схопив його за ювнір і підніс до свого лица 4 великі червоні губи, ніс, що заріс волоссям і це лице шипіло: - чтоо? что ти сказал? - О Василько тут не злякався, він плрнув у ці товсті губи, у дей демонський ніс. Він не чув болю від удару, хата наче захиталася, як кола на воді, розпилалося обличчя з великими товстими губами...

/далі буде/

В.Веляев.

МАЙБУТНЯ ВІЙНА ТА ЇЇ ПЕРСПЕКТИВИ.

Воєнні настрої зростають з кожним днем. Щораз частіше появляються у світовій пресі статті на тему майбутньої війни. Подасмо уривки тих статей. "Нарефур" /Париж/ пише:

"Відносно майбутньої війни в США існує два погляди. Генерал Спац шеф авіації/ вважає, що США мусять приготувитися до негайного удару на ворожі бази і його промислові центри, якщо прийде до війни. А генерал Айзенговер вважає, що большевики, як Наполеон і Гітлер, будуть старатися використовувати континентальний блок проти морського ворога, і тому велике значіння має проблема оборони Європи. Тому що англоамериканські сили в Європі є недостатні, треба шукати опорта в силах Греції, Франції, Туреччини, Італії, Скандинавських держав і навіть Німеччини. Якщо виявиться, що вони недостатні, Європа після стримувчих боїв буде залишена. У тій фазі війни не передбачено запори, яка зрештою незначно припізнала би інвазію, а позбавила б Америку запасів бомб, потрібних для кінцево-вирішення. Відступ буде переведено на лінію: Англія, Північна Африка, Туреччина, Перська затока. Головним завданням буде стримати ворога на віддалі від США на протязі 6 місяців, необхідних для мобілізації заходу і приготування офензиви. Друга фаза війни буде започаткована атомовими атаками, після чого прийде інвазія десантних повітряних військ через Аляску з одночасними операціями з Японії й Китаю. ССРСР з свого боку буде намагатися злобути Скандинавію, Данію, Вельгію, Голандію, Північну Францію і контролю над Італією, Грецією, Туреччиною, Іраном, Іраком і Афганістаном. Тому, що на це потрібно щонайменше тисячі дивізій при одночасній небезпеці розпорошення сил, треба скорше трипускати, що советська армія сконцентрується в певних засадничих пунктах, а саме в Арктиці і може у Франції.

В самій Франції існує що-до того два погляди. Більшість знавців передбачує, що советська армія прагнутиме передусім зайняти Францію. Меншість вважає, що окупування Франції не оплатиться жодній стороні, а в кожному разі американцям. Щоб дійти звідтіля до ССРСР, вони мусяли б пройти 3.000 кілометрів; тоді, як напр., вдаряючи на Кавказ з півдня мета їхня була б значно ближчою.

Війна в таких масштабах буде справою такою важкою, що кожна із сторін буде довго вагатися, поки її викличе. Зокрема ССРСР не забуде того, що, як вчить історія - війни виграє той, хто панує над морською комуфікацією. А Америка не забуде того, що треба зброї сильнішої, ніж атомова, щоб можна було швидче розторозити ворога".

"Журналь де Женев" /Швейцарія/ називає майбутню війну планетарною. Газета пише:

"Генерал Спац, автор гасла "Пам"ятай про Пірл Гарбуз, бо майбутній Пірл Гарбуз буде вже смертельний", опублікував у "Колієрс Меґезін" уваги відносно майбутньої війни. На його думку майбутня війна матиме планетар

ний характер. Атомова ера відкриває перспективи знищень, які виключають можливість ведення довгих воєн. Годі подумати, щоб найближча війна могла тривати довше, ніж де-кільки тижнів. Не буде вже часу робити приготувань тоді, коли ворог розпочне воєнні дії. Америка смітється в смузі загрози, як з боку ворожої авіації, так і ракет, які випускатимуться між іншим з підводних човнів. Можливе також заскочення повітряною офензивою з полярних районів. Повністю змінилася стратегія оборони й нападу. Війна нагадуватиме скорше двобій двох артилерій на далеку віддаль. Оборonoю може бути тільки тотальна офензива для розторощення ворога. Щоб уникнути нової війни, треба бути спроможним кожної хвили вирішально її виграти. Стратегія відтягування вже нічого не дасть. Оборonoю для США є авіація, атомові бомби, споруди для унешкідливлювання атомових ракет перед тим, як вони долетять до мети, скомілікована алярмова система та бази до випускання атомових бомб в нервові центри ворога".

8 Березня с.р. Джон Дегдейл, високий урядовець морського міністерства Великої Британії офіційно заявив:

"Королівська фльота не перестала бути страшною бойовою силою, що уступить посилі хіба що тільки фльоті США. На прикінці року Велика Британія матиме ще значну кількість бойових кораблів по поготові. На цей час Велика Британія матиме чотири дредноута, три авіо-матки великого тонажу і п'ять легких авіо-маток, сімнадцять крейсерів, тридцять чотири підводних човни, п'ятьдесят два контр-міноносці і сорок три фрегати". А з свого боку військовий міністр п.Александр додав: "Я одверто заявляю, для англійської і для чужинецької публічної опінії, що бойова фльота Англії добре організованими частинами може вийти в море протягом восьми-десяти днів" /"Ле Монд" з 10 березня сБр./

ТРОШКИ СОВЕТСЬКИХ АНЕКДОТІВ.

Як відомо, Совети також святкували тридцятиліття повстання "советського українського уряду" в Харківі й пригадали при цьому з тодішніх діячів червоної України - тов.Шахрая й тов.Медведева. Власне цих двох товаришів большевицька Москва прислала до Берестя Литовського в січні 1918 р. "представляти" советську Україну і тим перешкодити праці делегації Центральної Ради на чолі з Голубовичем. Успіху тов.Шахрая і тов.Медведева не мали, хоч залюбки співали українських пісень. Але цікаво одмітити, що товстенський і білявий тов.Шахрай зовсім не мав вигляду шахрая, а скорше нагадував і ходом і виглядом відмеда, в той час, як тов.Медведев, сухий, тонкий, чорнявий, зовсім не наподоблював відмеда, але проте поведінкою й говоренням виявив хист справжнього шахрая.

Одначе їхні зовнішні вигляди не пошкодили цим двом "товаришам", як і решті їхніх соратників піти шляхами УНР-істів. А шляхи ті довгі були, бо з України доходили аж до Колими.

Читачі пригадують, як по Колумбовськи большевики розрішили по війні німецько-польську спірку про Кенігсберг. Німці, вважаючи це місто колиською тевтонських орденів та базою пруської сили, називали його Кенігс-

бергом. Поляки доводили, що це місто зветься Крулевець і що німці - то зайшлий там елемент. Большевики ж, зайнявши Східню Прусію, вирішили цю справу просто: мовляв, це місто не Кенігсберг і не Крулевець, а Калінінград - і прилучили його до РСФСР тай баста!

Подібну советську техніку хотіли вони прикласти і до Львова. Поляки вперто називали це місто Львув, українці - Львів, а німецька назва була Лемберг, а совети спочатку називали його "Жуков" і "нікакіх гвоздей"! Але тому що з маршалом Жуковим сталася якась "пренеприятная історія" і не знати, що з ним сталось і де він подівся, то большевики одмінили назву "Жуков" і назвали столицю Галичини на "общепанятном язике" просто Львов. Поштові штемплі тому доказом.

З ЖИТТЯ ТОВАРИСТВА.

- На засіданню Управи Т-ва з 20 Лютого с.р. прийнято до складу Т-ва 12 осіб, на засіданню 5-го березня - 5 осіб, а 6-го березня прийнято 14 осіб.

- Підчас цих засідань постановлено: 1. вважати п.Зубенка не зв'язковим Т-ва в Шалеті, а Уповноваженим, бо кількість членів в тому районі перейшла за десять, 2. призначити п.Турчина Івана Уповноваженим на район Рубе, 3. призначити п.Гонту Михайла зв'язковим Т-ва в Шербурзі, 4. переорганізувати Паризьку філію, а саме призначити Уповноваженого на Паризький район - п.полк.Дм.Юськевича і затвердити обраних членів Управи філії на зборах 29 Лютого, а саме - сотн.П.Василіва, як секретаря, і хор.П. Морозовського, як скарбника. 5. призначити сотн.О.Негребецького Уповноваженим Т-ва в Сошо /деп.Дубс/ і затвердити обраних на зборах філії в тому районі п.Дмитренка, як секретаря, і п.Ключана, як скарбника.

- 22 Лютого в Льонгві заходами філії Т-ва відбулося свято Крут та проголошення Незалежності й Соборності. Відкрив свято Уповноважений Т-ва сотн.А.Рибалко. Реферат про Крути виголосив пор.Х.Сидоренко, а реферат про роковини проголошення Незалежності й Соборності виголосив п.І.Влажійчук. Хор під орудою пор.Сидоренка проспівав "Журавлі", "Де Дніпро наш ксміть хвилі". Свято закінчилося співом національного гімну.

ПРЕСОВИЙ ФОНД Т-ВА.

На пресовий фонд склали пожертви такі особи: п.В.Зубенко - 140 фр., п.І.Ховхун - 150, п.Бабенко - 125, п.Кузан - 200, п.Гніп - 100, п.Лисейко - 100, п.Ташак - 50, п.Яцишин - 50, п.Полов - 50, п.Я.Скрипник - 250, п.Турчин - 100, п.Я.Поліщук - 200, п.Григораш - 200, п.Д.Юськевич - 300, п.Василів - 50, п.Окатиї - 300, п.П.Йосипшин - 100, п.Кинайлюк - 100, п.Мулявка К. - 100, п.Кармалецький - 100, п.Ананченко - 100, п.Рибалко - 205, п.Титаренко - 150, п.Чорний - 200, пані Дудниченко - 200, п.І.Мусій - 250, п.А.Бвдошенко - 200, п.Х.Сидоренко - 220, п.Я.Король - 200, п.І.Влажійчук - 120, п.Згоба М. - 115, п.М.Панкевич - 100, п.М. Малдрик - 100, п.Р.Сонятович - 100, п.І.Бфатів - 100, п.Ткачук В. - 100, п.З.Юшєня - 100, п.Г.Куцевол - 50, п.В.Страшко - 25, п.М.Матвійчук - 25, п.М.Зварич - 20 і п.І.Сидоренко - 20. Щира дяка всім жертводавцям.

На увагу б.Воякам-Українцям, що приймали участь у війні
1939 - 1945 р.р.

З огляду на появу закону Французької Республіки про означення якості комбатанта у війні 1939-1945 з 29 Січня 1948 р. Управа Т-ва подає до відома всіх заінтеретованих осіб, щовони, оскільки хочуть розпочати клопотання про отримання карти комбатанта, повинні зголоситися листовно до Управи Т-ва /на адресу п.Арабковінського/, подавши такі дані:

І. тимчасом не завірені копії всіх документів, що стверджують їхню участь у війні 1939-1945 р.р. /копії "лівре мілітер", копії різних посвідок з війська чи з ФФІ, копії своїх особистих документів - карт д"ідантіге, ресепісе і т.д. їх числа й важність, як пишуться прізвіща французькою мовою і точна адреса/. Ці початкові дані потрібні для залочаткування т.зв. "досьє" перед тим як розпочати всякі клопотання.

Управа Т-ва попереджує, що першенство що-до цих заходів будуть мати ті особи, які є вже членами Т-ва і які виконали всі обов"язки накладені статутом Т-ва.

У в а г а !

У в а г а !

Управа Т-ва ще має невелику кількість значків Т-ва - синій хрест обрамлений бронзою - в середині - бронзовий тризуб. Ціна з пересилкою 100 фр. Гроші слати до скарбниці Т-ва.

ОГОЛОШЕННЯ.

Управа Т-ва може вислати членам Т-ва такі книжки:

В. Гай - "Мандрівка в безвість" - 120 фр. з пересилкою.

К.Яворський, В.Росович - "Навздогін за ворогом" - 120 фр. з перес.

Книжки мають 68-80 ст.добірного друку. Видання Книжкового Т-ва "Універсальна Бібліотека" з серії Бібліотеки пригод на суходолі, на морі і в повітрі. Гроші слати до скарбниці Т-ва.

Кореспонденцію слати на адресу:

Mr. A. Arabkovinsky
24, Rue de la Glacière Paris 13°

Гроші ж пересилати на ім"я скарбника Т-ва :

Mr. V. Lazarkevitch
24, Rue de la Glacière Paris 13°

